

законитѣ на природата, споредъ който всичко е подложено на постоянно обновяване. Природата носи новъ животъ за хората. Всички болести, нещастия, страдания, смърть въ свѣта се дължатъ на стария животъ. Всичко, каквото хората преживяватъ, не е нищо друго, освенъ последствие на стария животъ. Ако се върнете въ миналото, вие ще разберете, защо животът днесъ носи страдания за хората. Мнозина казватъ, че условията сѫ причина за лошитѣ прояви на хората; тѣ поддържатъ, че условията развалятъ хората, развалятъ и самия животъ. — Не, сегашниятъ животъ е отдавна разваленъ, нѣма какво повече да се разваля, нѣма защо да се обвиняватъ условията за неговата развала.

Сегашнитѣ хора се намиратъ въ положението на единъ турски кадия, който се подкупилъ съ едно гърне масло. Той билъ мирови сѫдия. Единъ денъ при него дошълъ единъ турчинъ, съ молба да отсѫди дѣлъто му въ негова полза. Той му казалъ: Господинъ сѫдия, ако отсѫдишъ дѣлъто въ моя полза, ще ти донеса едно гърне съ прѣсно кравешко масло. Турчинътъ знаелъ, че сѫдията обичалъ прѣсно кравешко масло, затова предложилъ да му донесе едно голѣмо гърне, пълно съ прѣсно масло. Сѫдията решилъ дѣлъто въ полза на турчина. Обаче, турчинътъ билъ голѣмъ скжерникъ. Като дошло време да носи гърне съ масло на сѫдията, до свидѣло му да го напълни, затова туриль прѣстъ въ гърнето и като останало четири-петъ прѣста празно, допълнилъ го съ прѣсно кравешко масло, споредъ даденото обещание на сѫдията. Като получилъ гърнето съ масло, сѫдията си казалъ: Нека да опитамъ, какво е маслото до дѣното. Брѣкналь навѣтре, но каква била изненадата му, когато напипалъ прѣстъ и разбралъ, че малка частъ отъ гърнето била пълна съ масло. Питамъ: Заслужава ли човѣкъ да се продава за едно гърне масло? Ще кажете, че този кадия не е билъ уменъ човѣкъ. Колко хора днесъ се продаватъ като този кадия за такива гърнета съ масло! Да е за чисто масло поне, а то малко масло въ гърнето, останалото — прѣстъ. Азъ взимамъ този примѣръ въ преносенъ смисълъ.

Нѣкой казва, че има отлични идеи: вѣрва въ Бога, принадлежи къмъ известна църква, счита се гражданинъ на една държава, числи се къмъ единъ народъ. Ако този човѣкъ принадлежи къмъ една църква, има едно вѣрю, а не обича Бога и близнитѣ си, какво вѣрю е това? Ако този човѣкъ принадлежи къмъ единъ народъ, и нито народътъ е далъ нѣщо за него, нито той — за народа, каква врѣзка е